

Parengė Loreta Steffens

MADOS SKRYNIA

Mintys, atgyjančios šilke

Audrius Pliplys jau kelis dešimtmečius derina meną ir mediciną.

Asmeninio albumo nuotraukos

LORETA STEFFENS

Čikagoje gyvenantis ir kuriantis dr. Audrius Pliplys – žmogus, kuris organiškai sugebėjo suderinti mokslo ir meno pasaulius. Vienas žinomiausių JAV neurologų mano, kad jo darbai gali sudominti žmogų, norintį į pasaulį pažvelgti per sudėtingą neurologijos mokslo prizmę. O juk šis mokslas tiria pačią svarbiausią žmogaus anatomijos dalį – smegenis. Dr. A. Pliplys šiomis dienomis visą savo energiją skiria menui, o kūrybinės mintys dažniausiai susigeneruoja pačiu netikėčiausiu būdu – žvelgiant į pasaulį begalinės asmeninės patirties akimis. Įdomiausia, kad vėliau ši vizija jo kuriamame mene mažai pakinta – iš esmės lieka tokia pati, kaip ir buvo autoriaus pamatyta ir tą akimirką išjausta. Dr. A. Pliplys kūriniai neįprasti ne

tik savo išraiška, bet ir mintimi. Mokslininkas meniškai sugeba įprasmiti nervinio audinio vingrybes ant natūralaus šilko, pasitelkdamas ryškų koloritą.

Dr. A. Pliplys yra vienas iš garsiausių lietuvių šviesuolių – Amerikos psichiatrijos-neurologijos tarybos ir Kanados karališkojo gydytojų koledžo sertifikuotas neurologas, savo gyvenimą paskyręs vaikų neurologijai.

Dr. A. Pliplys gimė Toronte, Kanadoje, tačiau šaknys yra Plioplių kaime, Kazlų Rūdos savivaldybėje, netoli Antanavo, kur gimė jo tėtis. Po studijų mokslininkas pradėjo dirbti neurologu bei tyrėju Toronto vaikų ligoninėje ir dėstytoju Toronto universiteto Neurologijos katedroje. Dr. A. Pliplys tyrė ir gydė autizmu sergančius vaikus. Jo tyrimų laboratorija Toronte taikė neuro imunologinius metodus vaikų smegenų vystymuisi analizuoti ir centrinės

nervų sistemos sutrikimų priežastims gvildinti. 1990 m. dr. A. Pliplys persikėlė gyventi į Čikagą, kur įkūrė Alzheimerio tyrimų laboratoriją ir dviejose ligoninėse įsteigė Alzheimerio ligos skyrius, kuriems ir vadovavo. Mokslininkas lygiagrečiai dirbo ir Illinojaus universiteto Neurologijos katedroje.

Todėl nieko stebėtino, kad šis garsus daktaras jau daugiau nei 40 metų savo veikloje derina dvi didžiausias savo aistras: meną ir mediciną. Nors dr. A. Pliplys medicinos praktika jau nebeužsiima, neurologija yra palikusi gilų pėdsaką jo gyvenime ir kūryboje. Menininkas yra surengęs daugiau nei 50 individualių parodų, dalyvavęs daugiau nei 100 grupinių ekspozicijų.

Pasitelkęs šilką, kūrėjas vizualiai perteikia atminties, žmogaus sąmonės ir mąstymo procesus. Apšilankius dr. A. Pliplys *Instagram* paskirtyje @plioplysart ir plioplysart.com bei silkneuroart.com inter-

Aistringas šokis. Modelis – Sigita Mikalaukaitė.

Beatos Žukienės nuotr.

PLC madų parodoje.

Veros Djadkovos nuotr.

A. Plioplio darbų paroda Virbalyje.

Redos Brazytės nuotraukos

netinėse svetainėse nelieka nė mažiausios abejonės, kodėl šilkas yra laikomas karaliumi. Kaskart žvelgiant į video instaliacijas, kūriniai pasirodo kitokie, slepiantys dar daug paslapčių ir savo subtiliu šlamėjimu paveikiantys pasąmonę.

Per daugybę kūrybos metų dr. A. Plioplys yra išbandęs įvairiausias technikas. Savo meno darbams kurti naudoja instaliacijas, tapybą, fotografiją, encefalogramas, tekstinius elementus, LED šviesas bei skulptūrų vaizdo įrašus. Menininkas nuolatos ieško naujų meno išraiškos formų, todėl neuostabu, kad yra suplanavęs projektų net keliems metams į priekį. Jau prasidėjo darbai „Atminties raštų“ instaliacijai įgyvendinti. Šios idėjos pradmenys užsimezgė jau labai seniai. Kaip pats dr. A. Plioplys pastebi: „Visą laiką domėjausi mūsų tautos pradais – kas mes esame, iš kur kilome mes kaip tauta ir iš kur atsirado mūsų kultūra. Jaunystėje dirbdamas Mayo klinikoje, po darbo mėgdavau atsipalaidavimui bėgioti gamtoje. Vieną dieną užtikau lanką su daug akmenų. Aš, tiesiog nieko nelaukęs, sutempiau tuos akmenis ir padariau savotišką instaliaciją, kurią nufotografavau. Vė-

liau, remdamasis tomis nuotraukomis, sukūriau įvairių meno darbų. Įdomiausia tai, kad tada net nenučiuokiau, kad panašus brėžinys buvo ir žymios lietuvių archeologės profesorės Marijos Gimbutienės disertacijoje, kurią 1942 metais ji apgynė Vokietijoje. Jos pateiktas brėžinys iliustravo senovės lietuvių kapinynų išdėstymą.“ Norėdamas pagerbti profesorės atmintį, menininkas nutarė įgyvendinti grandiozinį projektą – transformuoti profesorės diagramą ir sukurti reikšmingą meno instaliaciją Lietuvoje. Milžiniško dydžio akmenys persikūnys į neuro meno kūrinius, tampriai susipynusius su istorinėmis vietinių šeimų ištakomis. Šis projektas taps tikru kultūros paveldu, kuris susies praeitį, dabartį ir ateitį.

Šiuo metu dr. A. Plioplys gyvena pasiruošimo džiaugsmu – balandžio 24 dieną, sekmadienį, 3 val. p. p. Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje įvyks jo autorinė paroda. Šis renginys aprėps net tris vizualias išraiškos dimencijas ir ypač pradžiugins conceptualaus meno pasiilgusius gerbėjus. Šilko *NeuroMeno* paroda ne tik maloniai nustebins, bet ir sužavės kiekvieną joje apsilankiusįjį.

Skraistės grožis atsiskleidžia judesyje. Iš parodos Virbalyje.

Thoughts Revealed in Silk

Dr. Audrius Plioplys, who lives and works in Chicago, is a man who has been able organically to connect the worlds of science and art. This famous United States neurologist believes that his work interests people who want to look at the world through the complex prism of the science of neurology. After all, neurobiology investigates the essential part of human anatomy - the brain. Currently, Dr. Plioplys devotes all of his energy to art. His creative thoughts are usually generated most unexpectedly - looking at the world through the view of endless personal experiences. It is fascinating that his vision has changed little over time - it remains the same as initially seen by the author – the same momentary feeling. Dr. Plioplys' artwork is unusual not only in its expression but also in its content. The scientist is artistically able to make sense of the intricacies of nervous tissue on natural silk using vivid color.

Dr. Plioplys is one of the most famous Lithuanians - a certified neurologist by the American Board of Psychiatry and Neurology and the Royal College of Physicians of Canada. The latter dedicated his life to pediatric neurology. Dr. Plioplys was born in Toronto, Canada, but has roots in the Plioplys village, Kazlų Rūda municipality, near Antanavas, where his father was born. After graduating, Dr. Plioplys began working as a neurologist and researcher at Toronto's Hospital for Sick Children and as a professor in the Department of Neurology at the University of Toronto. Dr. Plioplys studied and treated children with autism. His research laboratory in Toronto used neuroimmunological methods to study the development of children's brains and to investigate the causes of central nervous system disorders.

In 1990 Dr. Plioplys moved to Chicago, where he set up an Alzheimer's research laboratory and ran Alzheimer's treatment centers in two hospitals. The researcher was also on staff at the Department of Neurology at the University of Illinois. It is thus not surprising that this famous doctor has been combining his two greatest passions for more than 40 years: art and medicine. Although Dr. Plioplys is no longer engaged in medical practice, neurology has left a deep mark on his life and work. The artist has organized more than 50 individual exhibitions and participated in more than 100 group shows. Using silk, the creator visually investigates the processes of memory, human consciousness, and thought. After visiting Dr. Plioplys' Instagram @plioplysart app and plioplys.com and silkneuroart.com websites, there is no doubt why silk is considered

king of all the textiles. Every time you look at Dr. Plioplys's intricate installations, the art appears uniquely expressive, the maze-like design hides many more unexpected secrets and affects the subconscious with silks subtle rustling.

Through many years of work, Dr. Plioplys has tried various artistic techniques: installations, paintings, photography, encephalograms, text elements, LED light sculptures, and videos. The artist is constantly looking for new forms of expression, so it's no surprise that he has planned projects for a few years ahead. Work has already begun on the "Patterns of Memory" installation. The beginning of this project dates many years back. As Dr. Plioplys observes: "I have always been interested in origins - who we are, where we came from as a Lithuanian nation, where our language and culture came from. While doing my neurology residency at the Mayo Clinic, I got into the habit of jogging in nature each day after work. One day I came across a partly flooded meadow with many stones. I picked these stones up and moved them into a pattern similar to the earliest Lithuanian burial sites. I photographed this installation and showed these photo documentary images in art exhibits. Later, I created various works of art based on those photographs. The most exciting thing is that at that time, I did not realize that these burial site drawings were in the dissertation of the famous Lithuanian archaeologist Marija Gimbutienė, which she defended in Germany in 1942. The drawing she provided illustrated the layout of the ancient Lithuanian cemetery." To honor the memory of the professor, the artist decided to create a colossal project - to transform her diagram and create a remarkable art installation in Lithuania. The large stones will be transformed into works of neuroscientific art, tightly intertwined with the historical origins of the local families. This project will become a cultural heritage that will link the past, present, and future.

Currently, Dr. Plioplys is preparing for an exciting event - an individual exhibition of his silk art work at Čiurlionis Gallery of the Lithuanian Center in Chicago on Sunday, April 24, at 3 p.m. This event will include three different dimensions of visual expression and will delight those who appreciate conceptual art. The Silk NeuroArt exhibition will not only pleasantly surprise but will also impress everyone who visits it.